დღეს იწყება ახალი სასწავლო წელი პარტიული განათლების ქსელში

ლენინური სწავლების წელი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანი

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

1 ოქტომბერი ოთხშაბათი 1969 წელი 2 კაპ.

გამოცემის 50-ე წელი • № 228 (14528)

3. ი. ლენინის დაბადების მეასე წლისთავისათვის მზადების დროს პარტიულმა ორგანიზაციებმა უნდა გააძლიერონ მუშაობა ყველა კომუნისტის მარქსისტულ-ლენინური განათლებისათვის, კომუნისტთა და უპარტიოთა ფართო მასების მიერ რევოლუციური თეორიის ღრმად შესწავლისათვის.

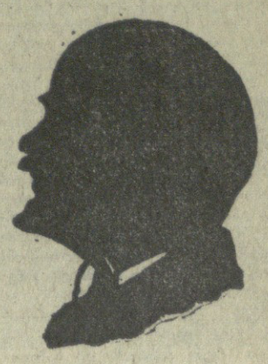

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებიდან — „ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავისათვის მზადების შესახებ".

დავეუფლოთ ლენინიზმს

ოქტომბრის მიხედვით დღეს იწყება ახალი სასწავლო წელი პარტიული განათლების სისტემაში. ამრიგად, სიტყვა ეძლევათ ჩვენი პარტიის იდეური სიმდიდრის პროპაგანდისტებს. პარტიული განათლების აუდიტორიებში მათი მსმენელები არიან კომუნისტები, უპარტიო აქტივი, კომკავშირელები, ისინი, ვინც კვლავ და კვლავ ეუფლება რევოლუციურ თეორიას.

შემდინარე სასწავლო წელსაც სამართლიანად ეწოდება ლენინური: იგი იწყება და ჩაივლის ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავისათვის საყოველთაო-სახალხო მზადების პერიოდში. ეს ბევრ რამეს ავალებს პროპაგანდისტებს, პარტიულ ორგანიზაციებს, პოლიტიკური განათლების ქსელში ჩაბმულ მსმენელებს.

ახალ სასწავლო წელს პოლიტიკურ სკოლებში, სემინარებში, აგრეთვე სწავლების სხვა ინდივიდუალურ და ჯგუფურ ფორმებში სწავლას შეუდგება 270 ათასამდე კომუნისტი და უპარტიო, თეორიული სიმდიდრის პროპაგანდას გასწევს დაახლოებით 20 ათასი პროპაგანდისტი, ლექტორი და კონსულტანტი.

საყოველთაოდ ცნობილია მარქსისტულ-ლენინური რევოლუციური მოძღვრების ულრმესი მეცნიერული შინაარსი, რაც მოითხოვს მისი პროპაგანდის მეცნიერულ ორგანიზაციას. ამას კარგად ითვალისწინებდნენ რესპუბლიკის პარტიული ორგანიზაციები, როცა გულმოდგინედ ემზადებოდნენ ახალი სასწავლო წლისათვის, როცა აკომპლექტებდნენ პარტიული განათლების ქსელს, როცა არჩევდნენ და ამზადებდნენ პროპაგანდისტთა კადრებს.

ყოველივე ამისათვის განსაკუთრებით ხელშემწყობი პირობები შექმნა პარტიული განათლების მოქმედმა სისტემამ. იგი ფრიად მაღალ მოთხოვნებს უყენებს მსმენელებს და განსაკუთრებით პროპაგანდისტებს, რომლებიც სისტემატურად სრულყოფენ თავიანთ თეორიულ მომზადებას და მეთოდურ ოსტატობას. უკანასკნელ წლებში ბევრი რამ გაკეთდა პოლიტიკური განათლების ქსელში მეცადინეობის მაღალ იდეურ დონეზე და ორგანიზებულად მოწყობისათვის, ადამიანების იდეური წრთობისთვის, სამეცნიერო და სისტემატური დახმარება ეწევათ პროპაგანდისტებს. ამ მხრივ ნაყოფიერი იყო საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტისა და თბილისის კომიტეტის პოლიტიკური განათლების რესპუბლიკური სახლის მიერ მოწყობილი რესპუბლიკური მოკლევადიანი ზონალური კურსები, რაც 1.600-მდე პროპაგანდისტმა გაიარა.

ადგილებზე შექმნილი მუდმივმოქმედი სემინარების მუშაობა ხელს უწყობს პროპაგანდისტთა კადრების თეორიულ და მეთოდურ მომზადებას, მათი პოლიტიკური აზროვნების დახვეწას. სწორედ ეს აძლევს საშუალებას პროპაგანდისტებს მსმენელთა თეორიულ ცოდნაში შეიტანონ იდეური სიზუსტე, შეტევითი სულისკვეთება და ბურჟუაზიული იდეოლოგიისადმი შეურიგებლობა.

მიმდინარე სასწავლო წლის ძირითადი თავისებურება კვლავ ის არის, რომ ლენინის თეორიული მემკვიდრეობის შესწავლა დაუკავშიროთ კომუნიზმის გამარჯვებისათვის ბრძოლის პრაქტიკას. ამასთან დაკავშირებით განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება კომუნისტური და მუშათა პარტიების მოსკოვის საერთაშორისო თათბირის მასალების შესწავლას. ამასთან პარტიული განათლების სისტემაში კვლავ წამყვან ადგილს იჭერს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის თეზისები და პარტიის სხვა დოკუმენტები ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავისათვის.

ახალი სასწავლო წლისათვის მნიშვნელოვნად გაფართოვდა დაწყებითი პოლიტიკური, მარქსიზმ-ლენინიზმის საფუძვლების, პარტიული სკოლების, მარქსიზმ-ლენინიზმის უნივერსიტეტებისა და თეორიული სემინარების პროგრამები. ეს ნავარაუდევია იმისათვის, რომ მსმენელებმა შეძლონ ღრმად შეისწავლონ მსოფლიო კომუნისტური მოძრაობის, „შემარცხენე" და მემარჯვენე ოპორტუნიზმთან საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ბრძოლის აქტუალური საკითხები. უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ლენინის იუბილესათვის ვემზადებით არა მარტო ჩვენ, ხაზღვარგარეთელი მეგობრები და პროგრესული ადამიანები, ამისათვის თავისებურად ემზადებიან ჩვენი იდეური მოწინააღმდეგენიც — მშვიდობის, სოციალიზმისა და კომუნიზმის მტრები. ისინი არ ერიდებიან ბრიკებსა და ცილისწამებას, რათა შებღალონ, დაამცირონ ლენინიზმის დიადი მნიშვნელობა, სსრ კავშირისა და სხვა სოციალისტური ქვეყნების როლი და ავტორიტეტი, ამიტომ ახალ სასწავლო წელს პარტიულმა ორგანიზაციებმა, პროპაგანდისტებმა კვლავაც უნდა ამხილონ ბურჟუაზიული პროპაგანდის ანტახალხური არსი.

ეს მაღალი მოწოდება რომ შეასრულოს, პროპაგანდისტი თავის საგანს უნდა ასწავლიდეს თანამედროვე მეცნიერულ დონეზე, თავისუფლად ერკვეოდეს წყაროებსა და სხვა ლიტერატურაში, მსმენელებს პარტიული პოზიციებიდან განუმარტავდეს საზოგადოებრივ მოვლენებს, ჩვენი ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირეულ საკითხებს, რა თქმა უნდა, პარტიულ განათლებაში პროპაგანდისტი მთავარი, ცენტრალური ფიგურაა, მაგრამ პროპაგანდისტულ კადრებს ყოველდღიური დახმარება უნდა გაუწიონ პარტიის რაიონულმა, საქალაქო და საოლქო კომიტეტებმა, პირველადმა პარტიულმა ორგანიზაციებმა.

კომუნისტების პოლიტიკური განათლებისადმი პარტიული ხელმძღვანელობის ძირითადი ამოცანა ის არის, რომ შეაერთოს ადამიანების აზრი და პრაქტიკული მეცადინეობა, მათი გონება და ძალები აამოძრაოს თეორიის დასაუფლებლად, კომუნიზმის მშენებლობაში ახალი მოღწეულების მოსაპოვებლად.

თეორია და პრაქტიკა განუყოფელია. ებრძოდა რა იმათ, ვინც წყვეტდა თეორიას პრაქტიკისაგან, ვ. ი. ლენინი წერდა: „...საჭირო შეგითვალისწინებდეს ცოცხალ ცხოვრებას, სინამდვილის ზუსტ შაქტებს... „თეორია, მეგობარო ჰეგელ, უფერულია, მაგრამ მწვანეა მარადიული ხე ცხოვრებისა".

დიახ, ვ. ი. ლენინმა დაგვიტოვა მასების პოლიტიკური განათლების ხელოვნების უბადლო ნიმუში, მაღალი იდეურობის, პარტიულობის, თეორიული და პრაქტიკული საქმიანობის ერთიანობის მაგალითი. ამ მაგალითებზე აღიზარდნენ, იზრდებიან და მომავალშიც აღიზრდებიან მილიონობით ადამიანები.

ლენინიზმის ღრმა ცოდნისათვის! — ამ დევიზით იწყება ახალი სასწავლო წელი პარტიული განათლების ქსელში. ამოცანა იმაში მდგომარეობს, რომ თეორიის შესწავლა მტკიცედ დავუკავშიროთ პარტიული ორგანიზაციების პრაქტიკულ საქმიანობას, ვიყოთ ადამიანების პოლიტიკური აღმზრდელნი, თავდადებული შრომისათვის მათი დარაზმვის ორგანიზატორები.

საქართველოს კპ და თბილისის კომიტეტების პოლიტიკური განათლების რესპუბლიკურმა სახლმა 25-26 სექტემბერს მოაწყო პროპაგანდისტების თათბირ-სემინარი, რომელიც მიეძღვნა პარტიული განათლების ქსელში ახალი სასწავლო წლისათვის მზადებას.

• • •

სურათზე: სემინარის მონაწილეთა ერთი ჯგუფი (მარცხნიდან მარჯვნივ): ბ. შიმშილაშვილი (ონი), დ. ანთაძე (შუახევი), მ. შალაქბერიძე (ქუთაისი), დ. ბოგუაძე (ლანჩხუთი), პ. კუხალეიშვილი (ფოთი), ვ. აპირთაკა (გალი), ო. ჩიბირაშვილი (ლენინგორი), ჯ. ბერუჩევი (ონი), თ. აბაშიძე (ბორჯომი), ნ. სიხარძე (საჩხერე), ბ. პაპაკა (ჩხოროწყუ) და უ. მოსულიშვილი (სიღნაღი).

ფოტო ბ. ბოგოლუბიანის.

ასე მოემზადნენ

ფოთი. (საკ. კორ.). მასების იდეურ-თეორიული აღზრდა ყურადღების ცენტრში! — ასეთი დევიზით ემზადებოდა ქ. ფოთის პარტიული ორგანიზაცია პარტიული განათლების ქსელში ახალი სასწავლო წლისათვის. განხორციელდა ორგანიზაციული ღონისძიებანი: შეიქმნა მიმდინარე პოლიტიკის შემსწავლელი 32 ჯგუფი, 5 ლექტორიუმი, მარქსიზმ-ლენინიზმის საფუძვლების 81 სკოლა, 31 თეორიული და პრობლემური სემინარი. გარდა ამისა, დაკომპლექტდა წიგნზე დამოუკიდებლად მომუშავეთათვის 33 საკონსულტაციო ჯგუფი, 10 ლენინური სახალხო სკოლა. ყველა მათგანში ჩაება 4.325 მსმენელი, მათ შორის 2.915 კომუნისტი.

პარტიული განათლების სისტემაში წელს იმუშავებს 296 პროპაგანდისტი. მათგან 86 პროპაგანდისტი ხელმძღვანელი მუშაკია. მრავალ პარტორგანიზაციათა შორის ახალ სასწავლო წელს ორგანიზებულად იწყებენ იქ, სადაც პარტიული კომიტეტებისა და პარტორგანიზაციების მდივნებად მუშაობენ ა. ინწკირველი, თ. ქოლავა, მ. ჯაბუა, გ. ეორდანია, ბ. ლადალაძე, გ. ბოკუჩავა.

პროპაგანდისტთა გადასამზადებელი კურსები გაიარა 130 კაცმა. მთელი ქსელი უზრუნველყოფილია სამეცადინო ოთახებით, თვალსაჩინოებითა და სახელმძღვანელოებით.

სილნაღი. (საკ. კორ.). პარტიული განათლების ქსელი დაკომპლექტდა კომუნისტებითა და უპარტიოთა აქტივით, გამოცდილი პროპაგანდისტებით. პირველ მეცადინეობებს ყველგან ორგანიზებულად ხვდებიან. მათ შორის ბოდბისხევისა და ულიანოვკის საკოლმეურნეო პარტორგანიზაციებში ბევრი რამ გაკეთდა მეცადინეობის ორგანიზებულად დაწყებისათვის.

ბოდბისხევის პარტორგანიზაციასთან შექმნილ მარქსიზმ-ლენინიზმის საფუძვლების ორი სკოლის პროპაგანდისტებად გამოყოფილი არიან ქ. შეთხნაშვილი და ი. ნაცვლიშვილი. ლენინის ბიოგრაფიის შემსწავლელ სკოლას უხელმძღვანელებს ბ. შიხაშვილი, პარტიული განათლების ქსელში სულ ჩაება 80-მდე კომუნისტი, კომკავშირელი და უპარტიო აქტივისტი.

ულიანოვკის კოლმეურნეობის პარტორგანიზაციასთან შეიქმნა ლენინის შრომების შემსწავლელი სკოლა 17 მსმენელით. პროპაგანდისტია ვ. კვირიკაშვილი. კომკავშირელებისათვის იმუშავებს ლენინის ბიოგრაფიის შემსწავლელი სკოლა, სადაც 25 მსმენელი ჩაება.

საბარეული. (საკ. კორ.). ტრადიციის მიხედვით რაიონში შეიქმნა პოლიტსკოლები, მარქსიზმ-ლენინიზმის საფუძვლების სკოლები და თეორიული სემინარები, პარტიული განათლების ქსელში სურვილის მიხედვით ჩაებნენ კომუნისტები, უპარტიოები, კომკავშირელები. შერჩეულია პროპაგანდისტთა კადრები, რომელთა მოსამზადებლად განხორციელდა ღონისძიებანი.

ახალი სასწავლო წლისათვის განსაკუთრებით ნაყოფიერად მოემზადნენ მანავის საბჭოთა მეურნეობის, პატარძეულის, ნინოწმინდის, ყანდაურის, პატარა ჩაიურის კოლმეურნეობების, ავტოსაბურავების შემკეთებელი ქარხნის, მატყლის გადამმუშავებელი ფაბრიკის, სოფლის მეურნეობის სამმართველოს პარტიული ორგანიზაციები.

პოლიტიკური განათლების კაბინეტში მოეწყო საუბრები, კონსულტაციები; საინტერესოა რეკომენდებული ლიტერატურის, სანიმუშო თემებისა და გეგმების გამოფენა, რომლითაც ისარგებლებენ მსმენელები, პროპაგანდისტები, წიგნზე დამოუკიდებლად მომუშავენი.

ცაგერი. (საკ. კორ.). პარტიის რაიკომმა და პოლიტიკური განათლების კაბინეტმა მთელი რიგი ღონისძიებები განახორციელეს პარტიული განათლების სისტემაში ახალი სასწავლო წლის ორგანიზებულად დაწყებისათვის. კომუნისტთა და უპარტიოთა სურვილის შესაბამისად დაკომპლექტდა ულენინის მარქსიზმ-ლენინიზმის საფუძვლებისა და ვ. ი. ლენინის ბიოგრაფიის შემსწავლელი სკოლები, აგრეთვე თეორიული სემინარები. შეირჩა და გადამზადდა პროპაგანდისტთა კადრები.

იმათ შორის, რომლებიც კარგად მოემზადნენ ახალი სასწავლო წლისათვის, არიან ორბელიანი, ალბანის, ზოგიშის, ოყურეშის, დაბა ცაგერის, ზუბის, ნაკურალეშის მბრეველები პარტიული ორგანიზაციები.

ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის თავმჯდომარეს სრულიად ჩინეთის სახალხო ნარმომადგენელთა კრების მუდმივ კომიტეტს ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს

გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის კულტურის დღეების დასკვნითი კონცერტი

რუსეთის ფედერაციაში დიდი წარმატებით გაიმართა გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის კულტურის დღეები.

ამ დათვალიერებაში მონაწილეობენ სახელგანთქმული მხატვრული კოლექტივები და შემსრულებლები, ხალხური თვითმოქმედების წარმომადგენლები, ცნობილი მწერლები, მხატვრები, კომპოზიტორები.

ამ ნათელი დღესასწაულის შთამბეჭდავი აკორდი გაჩდა გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ხელოვნების ოსტატთა დასკვნითი კონცერტი. 29 სექტემბერს მოძმე სოციალისტური ქვეყნის კულტურის წარმომადგენლებს მხურვალე ტაშით შეხვდა ექვსი ათასი მოსკოველი, რომლებიც კრემლის ყრილობათა სასახლეში შეიკრიბნენ.

კონცერტს დაესწრნენ ამხანაგები ლ. ი. ბრეჟნევი, ა. პ. კირილენკო, ა. ნ. კოსიგინი, ნ. ვ. პოდგორნი, დ. ს. პოლიანსკი, ვ. ვ. გრიშინი, პ. ნ. დემიჩევი, დ. თ. უსტინოვი, ი. ვ. კაბანოვი, კ. თ. კატუშევი, თ. დ. კულაკოვი, ბ. ნ. პონომარიოვი.

მათთან ერთად ლოჟაში იყვნენ დელეგაციის წევრები — გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის კულტურის მოღვაწენი.

(საკადესი).

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში

ინფორმაციის დღე

30 სექტემბერს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში გაიმართა მორიგი „ინფორმაციის დღე". ასეთი დღეები ყოველთვიურად ეწყობა და მათი მიზანია რესპუბლიკის ხელმძღვანელი პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო კადრების სისტემატური ინფორმირება საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის აქტუალურ პრობლემებზე.

ინფორმაცია „კადრების შერჩევის, განაწილებისა და აღზრდისათვის მუშაობის მდგომარეობის შესახებ" გააკეთა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეორე მდივანმა ამხ. პ. ა. როდიონოვმა.

რესპუბლიკაში და მის ფარგლებს გარეთ 1969 წლის ზაფხულში სტუდენტთა სამშენებლო რაზმების მუშაობის შედეგებს მიუძღვნა თავისი ინფორმაცია საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ამხ. რ. ვ. მეტრეველმა. (საქდესი).

ლენინურ ეპოქის ვარსკვლავ 100

პირველად ჩვენს ქვეყანაში

მარელისი. (საკ. კორ.). ავეჯის დასამზადებლად ნარჩენების გამოყენების იდეა მოსვენებას არ აძლევდა მარელისელ მეავეჯეებს. ნახერხისაგან სკამის რკალის დასამზადებლად ნახევრადავტომატური ხაზის შშენებლობის პროექტი თავიდანვე კრასნოდარელმა კონსტრუქტორებმა შექმნეს. ნახერხის გამოყენებაზე საცდელი სამუშაოები მიაკოთის გრეხილი ავეჯის ფაბრიკის კოლექტივმა დაიწყო. ამ პრობლემის გადასაწყვეტად მუშაობდნენ ჩვენი სამშობლოს სხვა ფაბრიკებიც, მაგრამ პირველი სიტყვა მარელისელმა მეავეჯეებმა თქვეს. მათი სახელისა და ღირსების საქმეა, რომ ფრიად საუურადღებო ტექნიკური ხიახლე საბჭოთა კავშირში პირველად მარელისელმა მეავეჯეებმა აითვისეს.

ახალ ნახევრადავტომატურ ხაზს 23 კვანძი აქვს. იგი 48 ოპერაციას ასრულებს. ამ ტექნიკური ხიახლის, ახალი ხოსტატოს შშენებლობისათვის იღვწოდა ფაბრიკის მთელი კოლექტივი. განსაკუთრებული აღნიშვნის ღირსია მემონტაჟეების პ. სახვაძის, რ. ცხოვრებაძის, ი. ვოლოხოვის, რაციონალიზატორ პ. კიკნაძის, ფაბრიკის მთავარი ტექნოლოგის თ. გორშკოვის დაუღალავი შრომა. მათ მრავალი უძილო ღამე გაუთენებიათ.

მწყობრში ჩადგა ახალი ხოსტატო. იგი ყოველწლიურად დაზოგავს სულ მცირე 800 კუბურმეტრ მაღალხარისხოვან ხის მასალას, ფაბრიკას მისცემს 100 ათას მანეთ ეკონომიას.

ტეირთზიდვა იზრდება

წალენჯიხა. (საკ. კორ.). ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავის აღსანიშნავ სოციალისტურ შეჯიბრებაში წარმატებებს აღწევს ენგურჰესის მშენებლობის მესამე ავტოსატრანსპორტო კანტორა (უფროსი უ. ფრუიეე). კანტორის მუშაკებს 8 თვეში გეგმით უნდა გადაეზიდათ 4 მილიონ 388 ათასი ტონა სხვადასხვა ტვირთი, მათ შორის თაღოვანი კაშხალის ქვაბულთან ამოღებული ქანები. ავტოტრანსპორტელებმა გადაზიდეს 5 მილიონ 57 ათასი ტონა ტვირთი და გეგმა 115,2 პროცენტით შეასრულეს.

მძღოლმა მ. ხმელიძემ, რომელიც „ბელაზის" მარკის ავტომანქანაზე მუშაობს, აგვისტოში 580 რეისი გააკეთა, 40 ათასი კუბური მეტრი გამონამუშევარი ქანი გაზიდა და მისმა გამომუშავებამ 417 მანეთი შეადგინა. კარგად მუშაობენ და გეგმებს დიდი ენერგიით ასრულებენ მძღოლები ვ. თუთისანი, დ. სმილიანეცი, ს. ქარსელაძე, ლ. ლაგვილავა, გ. ჯინჭარაძე, ბ. მამაგეიშვილი და სხვები.

შრომითი ნოგათი

□ ფოთელ ფუაროს რაიონის მშრომელებმა, რომლებმაც ფართოდ გაშალეს შეჯიბრება ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავისა და საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 50 წლისთავის აღსანიშნავად, სასოფლო-სამეურნეო კულტურები და მეცხოველეობის პროდუქტები უხვად აწარმოეს. 20 სექტემბრისათვის დაამთავრეს 9.260 ჰექტარზე მზესუმზირას მოსავლის აღება. ჰექტარზე საშუალოდ მიღებულია 14 ცენტნერი მზესუმზირა ნაცვლად 11,5 ცენტნერისა. 25 სექტემბრისათვის სახელმწიფოს მიეყიდა 9.200 ტონა მზესუმზირა ნაცვლად 6.000 ტონისა და ვალდებულებით ნაკისრი 7.000 ტონისა.

სახელმწიფოს მიეყიდა 27.200 ტონა მარცვლეული ნაცვლად 12.000 ტონისა, 317 ტონა ბოლჩეული ნაცვლად 220 ტონისა, 921 ტონა თივა ნაცვლად 900 ტონისა, 2.000 ტონა ხორცი ნაცვლად 9 თვის გეგმით გათვალისწინებული 1.963 ტონისა. დამზადდა 40 ათასი ტონა უხეში საკვები ნაცვლად წლიური გეგმით გათვალისწინებული 39 ათასი ტონისა, მათ შორის თივა — 11.300 ტონა ნაცვლად 10.000 ტონისა, სილოსი დამზადდა 32 ათასი ტონა, კარგად მიმდინარეობს რთველი.

ᲓᲐᲥᲘᲜᲐᲣᲠᲓᲜᲔᲑ

ქობულეთი. (საკ. კორ.). ტუნგოს ზეთის განსაკუთრებული დანიშნულება აქვს მრეწველობაში. ეს კარგად აქვთ შეგნებული ქობულეთის ტუნგოს ქარხანაში (დირექტორი ო. ბიბილეიშვილი), ამიტომაც იქ ძალღონეს არ იშურებენ, რომ გეგმები ვადამდე გადაჭარბებით შეასრულონ. ქარხნის კოლექტივმა განვლილი 8 თვის გეგმა 164,8 პროცენტით შეასრულა. დაგეგმილი 721 ათასი მანეთის ნაცვლად წარმოებულია 1 მილიონ 88 ათასი მანეთის პროდუქცია.

ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲔᲑᲗᲘᲐᲜ ᲓᲦᲔᲡᲐᲡᲬᲐᲣᲚᲖᲔ

მოსკოვი, 30 სექტემბერი. (საკადესის კორ.). დღეს ბულგარეთის მეცნიერებათა აკადემიის 100 წლისთავის დღესასწაულზე სოფიაში გაემგზავრა სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის დელეგაცია სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტის აკადემიკოს მ. ვ. კელდიშის მეთაურობით.

დელეგაციის შემადგენლობაში არიან ბელორუსიის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი ნ. ა. ბორისევიჩი, უზბეკეთის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი ა. ს. სადიკოვი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი ნ. ი. მუსხელიშვილი, ლატვის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი ი. ი. მატულისი და სხვები.

დელეგაცია მონაწილეობას მიიღებს ბულგარეთის მეცნიერებათა აკადემიის იუბილეს გამო გამართულ ზეიმში,

ამხანაგ გ. ჰუსაკის მოხსენება

ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმზე

პრაღა, 29 სექტემბერი. (საკადესი). ჩეხოსლოვაკიის დეპეშათა სააგენტომ გადასცა ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის მოხსენება „თანამედროვე მდგომარეობისა და პარტიის შემდგომი ამოცანების შესახებ", რომელიც ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმმა თავის დოკუმენტებში დასახა ეს ბუნები, კრიზისიდან გამოსავალი და შემდგომი მუშაობის მეთოდები.

ვაჯამებთ რა ჩვენი პარტიის ათაწლობით მუშაკისა და მისი ხელმძღვანელობის ინტენსიური საქმიანობის შედეგებს ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებათა სულისკვეთებით, უნდა ვთქვათ, რომ პარტიამ ყველა დარგში მიაღწია მნიშვნელოვან პროგრესს, წარმატებებსა და კონსოლიდაციის პირველი ფაზას. მთელ ჩვენს პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში და ჩვენს საგარეო-პოლიტიკურ ურთიერთობაში დადგა გარკვეული სიმშვიდე და დაიწყო ცნობილი კრიზისული სიტუაციების დაძლევის პროცესი.

განმეტაც დადა ჩვენი პარტიის ხელმძღვანელი რგოლები ცენტრში, ოლქებში, რაიონებსა და პარტიის ბევრ პირველად ორგანიზაციაში, იზრდება აქტიური მირთვი, რომელიც მზარს უჭერს ცენტრალური კომიტეტის მიერ განსაზღვრულ პრინციპულ პოლიტიკას, იზრდება ჩვენი პარტიის ბევრი აქტივისტისა და მუშაკის აქტივობა და თავდადებულობა სულ სხვადასხვა უბანზე. პარტიას — ყოველ შემთხვევაში მის ჯანსაღ ბირთვს — კვლავ ენიჭება ქმედუნარიანობა და ბრძოლისუნარიანობა. ამ განვითარებას არსებითად შეუწყვეს ხელი კადრების ცვლილებებმა. ჩვენი პარტიის სტრუქტურის ცალკეულ რგოლებში, დღეს შეიძლება ვთქვათ, რომ პარტიის ხელმძღვანელობას შეუძლია მთელი პასუხისმგებლობით დაეყრდნოს თავის წევრთა მნიშვნელოვან რიცხვს, რომლებიც პარტიული და საზოგადოებრივი ცხოვრების სულ სხვადასხვა უბანზე მუშაობენ.

განვლილია ოთხმა თვემ, აღნიშნა შემდეგ გ. ჰუსაკმა, კვიჩვენა, რომ მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებათა რეალიზაციის დინერეტივის შესაბამისად განხორციელებული მოქმედება იძლევა დადებითს შედეგებს, რომ მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებანი სწორი იყო და კვლავ კონკრეტულ პროგრამად, იმ რეალურ გზად რჩება, რომელსაც დავადგებით პრობლემების გადაჭრისათვის, ჩვენში კრიზისული სიტუაციის მთლიანად აღმოფხვრისათვის.

ჩვენი პარტიისა და ჩვენი ხალხის მუშაობის შედეგები შეიძლებოდა გაცილებით უკეთესი ყოფილიყო, რომ არ გვიხდებოდეს პარტიული ორგანოებისა და სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ორგანოების ზედა ეშელონის ზოგიერთ ძალ-ონის დახარჯვა ჩვენში არსებული ანტისოციალისტური და მემარჯვენე ძალების წინააღმდეგ ბრძოლაში.

პირიქით, მთელ ამ თვეებს ახასიათებს მწვავე პოლიტიკური ბრძოლა ანტისოციალისტურ და მემარჯვენე ძალებთან, რომლებსაც ხსარს უჭერენ იმპერიალისტური - და ემიგრანტული ცენტრების გაფფრებული პროპაგანდა და მათთან დაკავშირებული ძალები ჩვენი ქვეყნის შიგნით.

შინაური რეაქციული ძალები და მათი საზღვარგარეთელი ბურჟუაზიული მოკავშირეები, დამცველები და მფარველები თვეების მანძილზე მთელ თავიანთ ძალღონეს ახმარდნენ იმას, რომ მიმდინარე წლის აგვისტოში, ჩვენს ტერიტორიაზე მოკავშირეთა ჯარების შემოსვლის წლისთავის გამო მოეწყოთ დიდი მასობრივი აქციები, რომლებსაც სახელი უნდა გაეტეხთ ჩვენი პარტიისა და სახელმწიფოს პოლიტიკისათვის, გამოეწვია ჩვენს სახელმწიფოში ქაოსი, დიდი კრიზისი და ახალი ტრაგიკული სიტუაციები. ანტისოციალისტური, მემარჯვენე ძალების პროვოკაციები, რომლებიც გადაიქცა აშკარა კონტრრევოლუციურ აქციებად, დამთავრდა მათი ორგანიზატორებისა და მონაწილეების მარცხით.

მიმდინარე წლის აგვისტომ ნათლად დაგვანახვა, რომ ჩვენს პარტიასა და ჩვენს სოციალისტურ სახელმწიფოს შესწევს საკმაო ძალა, რათა აღმოფხვრას ყოველგვარი ძირგამომთხრელი აქცია ჩვენს ქვეყანაში და უზრუნველყოს მართლწესრიგი მთელ ტერიტორიაზე.

სავსებით ცხადია, რომ ჩვენი მშრომელი ხალხის ფართო ფენები, და უწინარეს ყოვლისა მუშათა კლასი და სოფლის მშრომელები არ გამოეხმაურნენ ძირგამომთხრელი ჯგუფებისა და ძალების მოწოდებებსა და ლოზუნგებს, რომ მათ შეინარჩუნეს სიმშვიდე, გონივრულობა და, ამრიგად, საკუთარი დაუპირეს მხარი პარტიული და სახელმწიფო ხელმძღვანელობის ღონისძიებებს ჩვენს სახელმწიფოში მშვიდი ცხოვრების უზრუნველყოფისა და მისი მიზანდასასრული განვითარებისათვის. საჭიროა მაღალი შეფასება მივცეთ მუშათა კლასის, როგორც საზოგადოების ნამყვანი კლასის, და კოოპერაციული გლეხობის გადამწყვეტი ბირთვის პოლიტიკურ და მორალურ შეგნებულობას, რომ ისინი გაეშიჯნენ ამ აქციებს, და შეიძლება ითქვას, რომ რაზდენიმე ადგილის გარდა, ჩვენი სახელმწიფოს მთელ ტერიტორიაზე, ყველა მოწოდების, აგიტაციისა და ორგანიზებული ცდების მიუხედავად, დამყარდა მშვიდობიანი და ნორმალური ცხოვრება. მუშათა კლასისა და ჩვენი მშრომელი ხალხის ნამდვილი სიმტკიცე გამოავლინა სლოვაკიის ეროვნული აჯანყების 25 წლისთავის დღესასწაულმაც ჩვენი სახელმწიფოს მთელ ტერიტორიაზე. სლოვაკიის ეროვნული აჯანყების 25 წლისთავთან დაკავშირებულმა ამ მასობრივმა ღონისძიებებმა — კონტრრევოლუციური ძალების აგვისტოს ცდების შემდეგვე, — მთელ მსოფლიოს უჩვენა ჩვენი მშრომელი ხალხის ნამდვილი სიმტკიცე და ეს ღირსეული და შეგნებული მზადება იყო საბჭოთა კავშირის მიერ მთელი ჩვენი სახელმწიფოს განთავისუფლების მომავალი 25 წლისთავისათვის.

მსოფლიოში და ჩვენში რევოლუციური ბრძოლის გამოცდილება, აღნიშნა ამხ. გ. ჰუსაკმა, ადასტურებს, რომ ამჯერ ბრძოლაში დამარცხების შემდეგ ანტისოციალისტური და მემარჯვენე ძალები სულ უფრო ხშირად მიმართავენ ბრძოლის არალეგალურ და ნახევრად ლეგალურ მეთოდებს, მოუწოდებენ პასიური წინააღმდეგობისათვის, საბოტაჟისათვის, ინდივიდუალური ტერორისათვის; ისინი ცდილობენ მოაწყონ ძირგამომთხრელი საქმიანობა, შეიარაღებულ პოზიციები კულტურის, განათლების სხვადასხვა უბანზე, სახელმწიფო და ეკონომიურ აპარატებში, პროფკავშირებში, ახალგაზრდათა მოძრაობაში და სხვ. ისინი გაიტრუნენ, სურთ „გამოიზამთრონ", ელიან ახალ შემთხვევას, ახალ ფეხდმებს. ეს უნდა ვიცოდეთ და უფრო თანამიმდევრულად ვაწარმოოთ პოლიტიკური ბრძოლა ამ ძალების წინააღმდეგ, ვამსილოთ მათი იდეური და ორგანიზაციული ცენტრები, გავაკამკვიროთ პოლიტიკურ ბრძოლაში მათი არაკუმენტები და დემაგოგია, ხოლო ის შემთხვევაში, როცა ირღვევა კანონები, პასუხისგებაში მივცეთ ისინი.

კვლავაც ჩვენი პარტიის ბრძოლის მთავარ ფრონტად რჩება ბრძოლა ანტისოციალისტური ძალების წინააღმდეგ ჩვენს საზოგადოებაში, მემარჯვენე ოპორტუნიზმის წინააღმდეგ პარტიაში, რათა ამრიგად ხელი შეეშალოთ ამგვარი აქციებისა და უკიდურესობების გამეორებას, რათა თავიდან ავიცილოთ ქაოსისა და კრიზისული მოვლენების გამეორება და შევქმნათ პირობები დადებითი ამოცანების გადასაწყვეტად. ეს ყველა უბანზე მოითხოვს გადაწყვეტ პოლიტიკურ, ორგანიზაციულ და საკადრო ღონისძიებებს.

ამ ბოლო ოთხი-ხუთი თვის გამოცდილება გვაიძულებს დავუბრუნდეთ ჩვენს ამასწინანდელ და განვლილ განვითარებას და კვლავ განვუმარტოთ პარტიის წევრთა დიდ აბრიანსა და მილიონობით მშრომელს ჩვენი საზოგადოებისა და ჩვენი სახელმწიფოს განვითარების ძირითადი ეტაპები. ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმმა დაადასა პრეზიდიუმს ანალიზი გაუკეთოს როგორც 1968 წლის იანვრამდე, ისე მის შემდეგ განვითარებას პარტიასა და საზოგადოებაში და ეს ანალიზი განსაზღვროდეს წარუდგინოს ცენტრალური კომიტეტის ერთ-ერთ პლენუმს. ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმმა ეექმნა კომისია თავისი წევრებისაგან, და დაიწყო მუშაობა ამ ანალიზის შედგენისათვის.

1968 წლის იანვრის შემდეგი პერიოდის შეფასების მიმართ ჩვენ ორი უკიდურესობის მოწმენი ვართ. ერთი მხრივ, ანტისოციალისტური ძალები და მემარჯვენე ოპორტუნისტები სახელს უტეხდნენ ჩვენი პარტიის და ჩვენი ხალხის მთელ, ოც წლიწა მეტი ხნის ბრძოლას სოციალისტური საზოგადოების მშენებლობისათვის. განა ეს მეხედულება მილიონობით ჩვენი ადამიანისა და პარტიის ასეულ ათასობით პატიოსანი წევრის მრავალი წლის მეცადინეობისა და თავდადებული შრომის შესახებ შეეხებამება სიმართლეს?

ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით ჩვენ მოვსპეთ ექსპლოატატორთა, ბანკირთა, ფაბრიკანტთა, მსხვილი მემამულეთა კლასი და სხვადასხვაგვარი პარაზიტული ფენები, ჩვენ ამ ბრძოლა ადამიანის ექსპლოატაციის ხარჯზე ცხოვრობდნენ. რამდენჯერმე გაიზარდა ჩვენი ქვეყნის სამრეწველო პოტენციალი. მტკიცედ ამაღლდა მშრომელთა ცხოვრების დონე, გაუჯობესდა სოციალური და სამედიცინო პირობები, მნიშვნელოვნად ამაღლდა კულტურული დონე. კოოპერაციულ საფუძველზე სოფლის მეურნეობის გარდაქმნის შედეგად აღმოიფხვრა სიღატაკე ჩვენს სოფლებში .

დღევანდელი ჩეხოსლოვაკია, როგორც განვითარებული სახელმწიფო, ყოველმხრივ დგას განვითარების შუადარბლად უფრო მაღალ დონეზე იმ ბურჟუაზიულ სახელმწიფოებთან შედარებით, რომლებიც არსებობდნენ 25 ან უფრო მეტი წლის წინათ. მხოლოდ სოციალისტური წყობილების მტრებს, მუშაობა კლასისა და მშრომელი ხალხის ახალი მდგომარეობის მტრებს შეუძლიათ არ დაინახონ, უგულებელყონ და უარყონ ეს შედეგები. ჩვენს მუშაობაში კვლავაც ვიხელმძღვანელებთ სოციალისტური საზოგადოების მშენებლობის ყველა პოზიტიური შედეგით, შევინარჩუნებთ მემკვიდრეობითობას ჩვენი პარტიისა და სახელმწიფოს მთელ მუშაობაში, ყველაფერში, რაც კარგი, ჯანსაღი, პოზიტიური იყო. ეს საქმის ერთი მხარეა. მეორე მხარე ის არის, რომ სოციალისტური საზოგადოების მშენებლობისა და კლასობრივი ბრძოლის მსვლელობაში დაგვიგროვდა აგრეთვე მრავალი სერიოზული შეცდომა და ნაკლი, რომლებიც ზიანს აყენებდნენ პარტიის პოლიტიკას, ჩვენი საზოგადოების განვითარებას და რომელთა გამო იზარალა ბევრმა ჩვენმა მოქალაქემ, ორმოცდაათიან წლებში კანონების უხეშად დარღვევა, საქმეების ფაბრიკაცია და რეპრესიები ჩვენი პარტიის წევრთა და დანარჩენ მოქალაქეთა მიმართ, დაუსაბუთებელი ადმინისტრაციული ჩარევა პარტიამ უარყო, დაგმო მთელი ზიანი და შეცდომები, რომლებიც აქედან გამომდინარეობენ, დაიწყო და კვლავაც განაგრძობს მათს გამოსწორებას.

მაგრამ აქ ბევრია სხვა შეცდომაც, რომლებიც მოდის იმ დროიდან, როცა პარტიას ა. ნოვოტნი ხელმძღვანელობდა. ამ შეცდომებმა უძრაობა და კრიზისი გამოიწვიეს ჩვენს საზოგადოებაში, მის სხვადასხვა დარგში. ნოვოტნის ხელმძღვანელობამ ვერ შეძლო პრინციპული რეაგირება მოეხდინა იმ ახალ მიმდინარეობაზე, რომელიც 1953-1956 წლებში ძლიერდებოდა საერთაშორისო კომუნისტურ მოძრაობაში და აისახა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XX ყრილობის ზოგიერთ დასკვნასა და საინიციატივო წინადადებაში. ნოვოტნის ხელმძღვანელობას არ ეყო გაბედულება აშკარად ეღიარებინა, მარქსისტულად გაეკეთებინა ანალიზი დაგროვილი ნაკლოვანებებისა და შეცდომებისათვის და ენერგიულად დაეძლია ისინი.

ერთ-ერთი მთავარი მიზანი იყო პრობლემებისადმი კლასობრივი მიდგომის ჩაკვლა, იდეოლოგიური მუშაობისა და პარტიის ყველა წევრზე და ყველა მშრომელზე აქტიური აღმზრდელობითი ზემოქმედების შესუსტება. შეასუსტეს აღზრდა პროლეტარული ინტერნაციონალიზმის სულისკვეთებით, არ წყვეტდნენ ჩვენი ხალხებისა და ეროვნულ უმცირესობათა ურთიერთობის მომწიფებულ პრობლემებს.

იდეოლოგიურ და პოლიტიკურ მუშაობაში არსებულ ნაკლოვანებებს ნოვოტნის ხელმძღვანელობა ფარავდა პარტიისა და სახელმწიფოსადმი ხელმძღვანელობის ბიუროკრატიული მეთოდებით და ადმინისტრაციული ჩარევით. მეორე მხრივ, ამ ხელმძღვანელობის უპრინციპო ოპორტუნიზმი შესაძლებლობას აძლევდა მემარჯვენე ძალებს, განსაკუთრებით იდეოლოგიურ და კულტურულ უბნებზე, შეენარჩუნებინათ პოზიციები, დარაზმულიყვნენ და ჩამოეყალიბებინათ თავიანთი ოპორტუნისტული და რევიზიონისტული ტენდენციები და მიზნები პარტიაში და პარტიის გარეთ. ნოვოტნისა და მისი წრის სუბიექტივიზმის შედეგად, ერთი მხრივ, არ იჭრებოდა ისეთი მომწიფებული პრობლემები, როგორიც არის, მაგალითად, ეკონომიკის, ეროვნული პოლიტიკის, რეაბილიტაციისა და სხვა საკითხები. მეორე მხრივ ამის შედეგად ხდებოდა განხორციელებული საზოგადოებრივი განვითარების იდეალიზაცია, აყენებდნენ არარეალურ ლოზუნგებს, რომლებიც წინ უსწრებდნენ საზოგადოებრივი განვითარების მთელ ეტაპს. ამასთან ეს ხდებოდა იმ პერიოდში, როცა ბევრი პრობლემა არ იჭრებოდა და სიძნელეები ტვირთად აწვებოდა პარტიის რიგითს წევრებსა და დანარჩენ პატიოსან მოქალაქეებს.

ჩვენი ხალხის უმრავლესობა, თქვა შემდეგ ამხ. გ. ჰუსაკმა, მიესალმა ცვლილებებს, რომლებიც მოხდა 1968 წლის იანვარში. იმ ცვლილებათა აზრი, რომლებიც ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა დაიწყო 1968 წლის იანვარში, იყო განვითარება ყოველივე დადებითისა, რაც მიღწეული იყო წინა წლებში, დაალეგა შეცდომებისა, ნაკლოვანებებისა, დაბრკოლებებისა, რომ სრულად გამოვავლინონა სოციალისტური საზოგადოებრივი წყობილების ყველა ობიექტური უპირატესობა ჩვენს ქვეყნაში და გადაგვეჭრა მომწიფებული პრობლემები. ეს ჩვენი პარტიის, ჩვენი ხალხის დიდი ისტორიული შანსი იყო.

ცენტრალური კომიტეტი 1968 წლის აპრილის პლენუმზე შეეცადა ეს ახალი მიზნები ჩამოეყალიბებინა მოქმედების პროგრამაში, რომელზეც, თუმცა, უკვე დიდი გავლენა მოახდინეს ოპორტუნისტულმა ჯგუფებმა. იანვრის შემდგომი პოლიტიკის ძირითადი აზრი დღესაც ამოსავალი პუნქტია პარტიის პროგრამის ჩამოყალიბებისათვის, თუმცა საჭიროა მისი თეორიული გაღრმავება, შესწორება, კონკრეტიზაცია და თანდათანობით შესრულება.

ჩვენ განუწყვეტლივ ვეკითხებით საკუთარ თავს, თქვა შემდეგ ჰუსაკმა, რატომ გაგუშვით ხელიდან დიდი ისტორიული შანსი, რომელიც 1968 წლის იანვრის შემდეგ გვქონდა, რატომ იყო, რომ იმ პერიოდში ცდილობდნენ ძირი გამოეთხარათ სოციალისტური წყობილებისათვის, საფრთხე შეექმნათ მისი საფუძვლებისათვის და განვითარების შედეგად რატომ მოხდა გასული წლის აგვისტოს ამბები. უწინარეს ყოვლისა უნდა ვიცოდეთ, და ჩვენმა ცენტრალურმა კომიტეტმა ეს ჯერ კიდევ მაისში განაცხადა, რომ ანტისოციალისტური ძალები და მემარჯვენე ოპორტუნისტები პარტიაში მხოლოდ 1968 წლის იანვრის შემდეგ როდი გამოჩენილან, რომ ისინი პარტიაში იყვნენ და მეტნაკლებად მოქმედებდნენ 1968 წლის იანვრამდეც, რომ ნოვოტნის ხელმძღვანელობის ოპორტუნისტული პოლიტიკა მნიშვნელოვანწილად აადვილებდა მათს საქმიანობასა და ორგანიზაციას. ამ ძალების ბირთვი შეიქმნა 1968 წლის იანვარამდე, ხოლო იანვრის შემდეგ იგი როგორც პარტიის მეორე ცენტრი ახორციელებდა თავის ზრახვებსა და მიზნებს.

პარტიული ხელმძღვანელობა, რომელიც აირჩია ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის 1968 წლის იანვრის პლენუმმა და რომლის შემადგენლობა რამდენიმე შეცვალა გასული წლის აპრილის პლენუმმა, პოლიტიკურად ერთგვაროვანი არ ყოფილა, მასში არ იყო ერთიანობა, შეპარული იყვნენ მემარჯვენე ოპორტუნისტული ძალების წარმომადგენლები. მას არ ჰქონია ნათელი კონცეფცია, მტკიცედ არ ეყრდნობოდა მუშათა კლასსა და მარქსისტულ-ლენინურ ანალიზს, არ ჰქონდა მტკიცე და ენერგიული ხელმძღვანელობა. ამიტომ მან წინააღმდეგობა ვერ გაუწია საშიშ, ნაწილობრივ ორგანიზებულ, ნაწილობრივ სტიქიურ საზოგადოებრივ ზეგავლენას, რომელიც აშკარად გამოვლინდა ჩვენს პოლიტიკურ ცხოვრებაში 1968 წლის იანვრის შემდეგ და რომელსაც რაც დრო გადიოდა ვეღარ ერეოდა პარტიის მაშინდელი ხელმძღვანელობა.

გასული წლის აპრილში დამტკიცებულ მოქმედების პროგრამაში, პრინციპულ საპროგრამო დებულებებში გაჩნდა ბუნდოვანი კომპრომისული ფორმულირებანი, რომლებიც წარმოადგენენ დათმობას მემარჯვენე ძალების გავლენის წინაშე ეს ემჩნევა, მაგალითად, ახალ ფორმულირებას პარტიის წამყვანი როლის შესახებ. სადირექტივო ინსტრუქციებისა და ძალაუფლების იარაღის წინანდელ ცალმხრივ აბსოლუტიზაციასთან შედარებით, რომლებშიც იანვარამდელი ხელმძღვანელობა ხშირად ეძებდა გამოსავალს თავისი პოლიტიკური უსუსურობიდან და უუნარობიდან, მოქმედების პროგრამა უარყოფდა პოლიტიკური ინსტრუმენტებისა და ზალაუფლების იარაღის ერთიანობას პარტიის ხელმძღვანელი როლის განხორციელებისას.

ეს განსაკუთრებით აშკარად გამოვლინდა ინფორმაციის მასობრივ საშუალებებზე ზემოქმედების საქმეში. პარტიულმა ხელმძღვანელობამ პრაქტიკულად დათმო პოზიციები ამ უბანზე. მან უკან დაიხია ინფორმაციის მასობრივი საშუალებებში მემარჯვენე ძალების წინაშე.

ინფორმაციის მასობრივი საშუალებები მეტწილად უკონტროლოდ დარჩა და გადაიქცა პარტიისაგან დამოუკიდებელ, მემარჯვენე ძალების იარაღად, რომლებიც მათი საშუალებით სისტემატურად უტეხდნენ სახელს განვლილი 20 წლის სოციალიზმის მშენებლობას ჩვენს ქვეყანაში, ადამიანებს, იდეებს, საქმეებს, მთელ პარტიას, მის საშინაო და საგარეო პოლიტიკას. მემარჯვენე ძალები ამართლებდნენ და აციოლებდნენ ჩეხოსლოვაკიის ბურჟუაზიული რესპუბლიკის პერიოდის წვრილბურჟუაზიულ იდეალებს, გაშალეს ფართო კამპანია საბჭოთა კავშირისა და ჩვენი სახელმწიფოს სხვა უახლოესი მოკავშირეების წინააღმდეგ.

ამასთან ერთად ანტისოციალისტური და მემარჯვენე ძალები მოქმედებდნენ ცნობილი კლუბების კ-231-ის, კან-ისა და სხვა ლეგალური; ნახევრადლეგალური და არალეგალური საზოგადოებისა და ორგანიზაციების ფართოდ ორგანიზებულ ქსელში. ისინი აღწევდნენ ეროვნული ფრონტის არსებულ ორგანიზაციებში. და ცდილობდნენ ხელში ჩაეგდოთ ისინი, აცილებულებდნენ სოციალ-დემოკრატიას და პროპაგანდას უწევდნენ „პლურალისტურ" დემოკრატიის თეორიას და — სხვა გზებით — ბურჟუაზიულ-დემოკრატიულ საზოგადოებას.

მაგალითად შეგვიძლია მოვიყვანოთ ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის შარშანდელი მაისის პლენუმის გადაწყვეტილება, რომელშიც თუმცა საკმაოდ არა აქვს გაკეთებული ანალიზი პარტიაში მემარჯვენე ძალების ყოფნის საშიშროებას, მაგრამ აღნიშნულია ანტისოციალისტური ძალების აქტუალური საფრთხე. ეს დადგენილება პრაქტიკულად რეალიზებული არ ყოფილა.

ასეთ სიტუაციაში უნდა ვახსენოთ აგრეთვე ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის გადაწყვეტილება პარტიის XIV ყრილობის დაჩქარებული მოწვევის შესახებ. აპრილში ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა გადაწყვიტა ყრილობა მოეწვია იმ შემთხვევაში, თუ იგი კარგად იქნებოდა მომზადებული პროგრამის, ორგანიზაციისა და კადრების თვალსაზრისით,— არა უადრეს 1968 წლის დამლევისა. მაგრამ მემარჯვენე ძალების ზეგავლენით პრეზიდიუმმა ამხ. დუბჩეკის ინიციატივით შეცვალა თავისი აზრი და წამოაყენა წინადადება, რომ საგანგებო ყრილობა მოგვიწვია 1968 წლის სექტემბრის დამდეგს. მემარჯვენე და ანტისოციალისტურმა ძალებმა ეს სიტუაცია გამოიყენეს დიდი შეტევისათვის XIV ყრილობასთან დაკავშირებით, რომლის მომზადება პრაქტიკულად ხელიდან გამოეცალა პარტიის ხელმძღვანელობას. ორგანიზაციული გზებით და განსაკუთრებით ინფორმაციის მასობრივ საშუალებათა დახმარებით ანტისოციალისტური ძალები გადამწყვეტ გავლენას ახდენდნენ ყრილობის დელეგატებისა და ახალი ცენტრალური კომიტეტის წევრობის კანდიდატების არჩევაზე, ამასთან ჭქონდათ აშკარა ტენდენცია ყრილობაზე ხელში ჩაგდოთ მთელი პარტიის ხელმძღვანელობა. ყრილობის დაჩქარებულმა მოწვევამ, პარტიის ხელმძღვანელობის მოუმზადებლობამ და მემარჯვენე ძალების მზარდმა აგრესიულობამ, რომლის მიზანი იყო პარტიაში გაბატონება, მეტი საფრთხე შეექმნა სოციალიზმის განვითარებას ჩვენს ქვეყანაში, აგრეთვე ვაყოფილა ჩვენი ეროვნული ინტერნაციონალიზმი, ეროვნული პოლიტიკის, რეაბილიტაციისა და სხვა საკითხები. მეორე მხრივ ამის შედეგად ხდებოდა განხორციელებული საზოგადოებრივი განვითარების იდეალიზაცია, აყენებდნენ არარეალურ ლოზუნგებს, რომლებიც წინ უსწრებდნენ საზოგადოებრივი განვითარების მთელ ეტაპს. ამასთან ეს ხდებოდა იმ პერიოდში, როცა ბევრი პრობლემა არ იჭრებოდა და სიძნელეები ტვირთად აწვებოდა პარტიის რიგითს წევრებსა და დანარჩენ პატიოსან მოქალაქეებს.

ჩვენი ხალხის უმრავლესობა, თქვა შემდეგ ამხ. გ. ჰუსაკმა, მიესალმა ცვლილებებს, რომლებიც მოხდა 1968 წლის იანვარში. იმ ცვლილებათა აზრი, რომლებიც ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა დაიწყო 1968 წლის იანვარში, იყო განვითარება ყოველივე დადებითისა, რაც მიღწეული იყო წინა წლებში, დაალეგა შეცდომებისა, ნაკლოვანებებისა, დაბრკოლებებისა, რომ სრულად გამოვავლინონა სოციალისტური საზოგადოებრივი წყობილების ყველა ობიექტური უპირატესობა ჩვენს ქვეყნაში და გადაგვეჭრა მომწიფებული პრობლემები. ეს ჩვენი პარტიის, ჩვენი ხალხის დიდი ისტორიული შანსი იყო.

ცენტრალური კომიტეტი 1968 წლის აპრილის პლენუმზე შეეცადა ეს ახალი მიზნები ჩამოეყალიბებინა მოქმედების პროგრამაში, რომელზეც, თუმცა, უკვე დიდი გავლენა მოახდინეს ოპორტუნისტულმა ჯგუფებმა. იანვრის შემდგომი პოლიტიკის ძირითადი აზრი დღესაც ამოსავალი პუნქტია პარტიის პროგრამის ჩამოყალიბებისათვის, თუმცა საჭიროა მისი თეორიული გაღრმავება, შესწორება, კონკრეტიზაცია და თანდათანობით შესრულება.

ჩვენ ამ ბევრი სხვა მიზეზთა გამო, ამ ბოლო ოთხ-ხუთ თვეში ვერ ავიცილეთ ეროვნული ფანატიზმი, ეროვნული ბოროტება, ეროვნული ეგოიზმი, ეროვნული ბოროტება, ეროვნული ეგოიზმი, ეროვნული ბოროტება, ეროვნული ეგო

ამხანაგ გ. ჰუსაკის მოხსენება

(დასასრული)

„მხარდაჭერა, განმტკიცება და დაცვა მთელი ამ მონაპოვრებისა, რომელსაც ყველა ხალხის გმირული ბრძოლის, თავდადებული შრომის ფასად მივაღწიეთ, ყველა სოციალისტური ქვეყნის საერთო ინტერნაციონალური ვალია. ასეთია ერთსულოვანი აზრი თათბირის ყველა მონაწილისა, რომლებმაც გამოსატეს მტკიცე გადაწყვეტილება განავითარონ და დაიცვან სოციალისტური მონაპოვარნი თავიანთ ქვეყნებში, იბრძოლონ ახალი წარმატებებისათვის სოციალიზმის მშენებლობაში“.

ჩვენ უკვე აღვნიშნეთ, რა დასკვნები გამოიტანა, თუ არ გამოიტანა ამ საჯარო განცხადებიდან ჩვენი პარტიის ხელმძღვანელობამ.

ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის პოზიცია აღნიშნულ განცხადებაში, განსაკუთრებით მის იმ ნაწილში, რომელიც საერთაშორისო სამართლის დარღვევას შეეხება, ხელს აძლევდა მემარჯვენე და ანტისოციალისტურ ძალებს, რომლებიც დაეპატრონენ პრესას, რადიოსა და ტელევიზიას, რათა გაეშალათ მტრული კამპანია „ოკუპანტთა წინააღმდეგ“, წინააღმდეგობა გაეწიათ მოკავშირეთა ჯარებისათვის და გაეჩაღებინათ შოვინისტური პროპაგანდა მათ წინააღმდეგ. ეს იყო კამპანია, რომელიც მიზნად ისახავდა პოლიტიკურ ბრძოლას და კავშირის გაწყვეტას საბჭოთა კავშირთან და სოციალისტურ ქვეყნებთან, ჩირქის მოცსებას სსრ კავშირისა და სხვა სახელმწიფოებისათვის საერთაშორისო საზოგადოებრიობის თვალში.

ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის ეს განცხადება დირექტივას აძლევდა ძირეული პარტიული ორგანიზაციებისა და პარტიის პირველადი ორგანიზაციების საქმიანობასაც, რომლებსაც ეს განცხადება მიაჩნდათ მიმითებად საკუთარი დასკვნების გამოტანისათვის. ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის ამ ბაზის შესაბამისად თავიანთი თვალსაზრისი ჩამოაყალიბეს ეროვნული კრების, მთავრობის ორგანოებმა, მასობრივ საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა ორგანოებმა და ჩვენი საზოგადოების სხვა რგოლებმა.

მაშინ, როცა მემარჯვენე და ანტისოციალისტურ ძალებს მონოპოლია ჰქონდათ იფორმაციის მასობრივ საშუალებებზე, როცა დეზორიენტირებული იყვნენ მთელი პარტია და ხალხი, გასაკვირველი არ არის, რომ პარტიის ბევრი პატიოსანი წევრი, ორგანიზაცია და პარტიული ორგანო, ჩვენი სახელმწიფოს ბევრი პატიოსანი მოქალაქე შეცდომაში იყვნენ, დეზორიენტირებული იყვნენ და მცდარ პოზიციას დაადგნენ.

სიძულვილის კამპანიამ, რომელიც იმ დღეებში წარმოიშვა ინფორმაციის მასობრივი საშუალებებით და რომელიც მანამდე დიდი ხნით ადრე დაიწყო, თავის კულმინაციას მიაღწია. საზღვარგარეთ მყოფმა ჯარუმმა, კირძოდ, ოტა შიმმა და კომპანიამ, ბოროტად გამოიყენა ეს შემთხვევა აქციებისათვის საზღვარგარეთ და გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უშიშროების საბჭოში.

დღეს, განაგრძო გ. ჰუსაკმა, ჩვენ შეგიძლია მთელი პასუხისმგებლობით განვაცხადოთ:

1. ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმი, განსაკუთრებით მისი პასუხისმგებელი მოღვაწეები და პირადად ამხ. დუბჩეკი იანვრის შემდეგში ყველაზე ძირეული დროს მტკიცედ რომ გასძღოლოდნენ პარტიას, ხელმძღვანელათ მარქსისტულ-ლენინური პრინციპებთ, ერწმუნათ მისი საშინაო ერთობისათვის, დემოკრატიული ცენტრალიზმის დაცვისათვის, პარტიის ხელმძღვანელი როლის განსრულებისათვის, რომ დაყრდნობოდნენ მუშათა კლასსა და შრომელ ხალხს და ენერგიულად იბრძოლათ ანტისოციალისტური და მემარჯვენე ძალების წინააღმდეგ. მაშინ არ გაჩაღდებოდა ასეთი საშინაო-პოლიტიკური და შინაპარტიული ბრძოლა, არ შეიქმნებოდა ასეთი ღრმა კრიზისული სიტუაცია.

2. საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიასთან და სხვა მოძმე პარტიებთან მოლაპარაკების დროს, რომელიც ჩვენი საშინაო განვითარებით იყო გამოწვეული, ისინი რომ დაყრდნობოდნენ ინტერნაციონალიზმის პოზიციებს და მოქცეულიყვნენ პოლიტიკური და სახელმწიფო საშინაო ხელმძღვანელობის ჯრარეში, ჩვენ პარტიის ხელმძღვანელობა ასეთ სიტუაციაში შეიცდებოდა. ამ მემარჯვენე ჯგუფმა, რომელმაც ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის პრაღის საქალაქო კომიტეტის გარშემო მოიყარა თავი, ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის 21 აგვისტოს განცხადების მიღების შემდეგ რადიოსა და სხვა არხების საშუალებით მოიწვია საგანგებო XIV ყრილობის დელეგატები კონფერენციაზე, რომელიც დელეგატთა სხდომის დროს გამოცხადებული იყო პარტიის საგანგებო XIV ყრილობად.

უნდა აღინიშნოს, რომ ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის პრაღის საქალაქო კომიტეტის გარშემო თავმოყრილმა ჯგუფმა — საქალაქო კომიტეტის ყოფილმა მდივნებმა ი. ლიტერამ, ი. კოტრჩნა, რადიოს ყოფილმა დირექტორმა ზ. ჯეზზარმა, აგრეთვე შაბატამ, პელიკანმა, მილოს გაჯდა, ბილანმა, პაეოუსკიმ და სხვებმა, რომლებიც არავის და არავითარი პარტიული ორგანოს მიერ არ ყოფილან უფლებამოსილნი, უზურპატორულად მითვისებულ უფლება მოეწვიათ ყრილობა, განეხილნა მისი პროგრამა, მიეღოთ დოკუმენტები მთელი პარტიის სახელით და ახალი ცენტრალური კომიტეტი და მისი პრეზიდიუმიც კი აერჩიათ. საქმე ეხება პარტიის წესდების უხეშად დარღვევას. ამ მემარჯვენე წარმომადგენლებისათვის არავითარი მნიშვნელობა არ ჰქონია იმისა, რომ ყრილობის გახსნას სლოვაკიისაგან ესწრებოდა ყრილობის მხოლოდ 5 დელეგატი 292 სათანადო ზუხი არჩეული დელეგატიდან. ასევე ყრილობას არ ესწრებოდა დელეგატთა უმრავლესობა სხვა რგოლებიდან.

საქმე აშკარად ეხებოდა იმ ადამიანთა ჯგუფს, რომლებმაც პარტიაში შექმნილი კრიზისული და კრიტიკული სიტუაციის დროს პატიოსან დელეგატთა უმრავლესობის დეზორიენტაციისა ბოროტად გამოიყენეს უხეში შოვინისტური და ანტისაბჭოური წაქეზებისათვის და ახალი ცენტრალური კომიტეტისა და მისი პრეზიდიუმის არალეგალური არჩევნებისათვის. ამ „ვისოჩანის ყრილობაზე“ გამოსვლებიდან და ყრილობაზე მიღებული დოკუმენტებიდან ჩანს, რომ საქმე ეხება „დირიეორთა“ და ორგანიზატორთა ჯგუფის არაკანონიერ და ანტიმარქსისტულ პოზიციას, ცენტრალური კომიტეტის უფლებებისა და კომპეტენციების არალეგალურ და უზურპატორულ მიტაცებას, ცდას ხელთ იგდოთ მთელი პარტიის ხელმძღვანელობა. ეს „ვისოჩანის ყრილობა“ იმის ტიპიური და დამახასიათებელი მაგალითია, თუ როგორ ყალთაბანდურად იყენებენ ნეგმარჯვენე ძალები ჩვენს პარტიაში პარტიის მიამტკ წევრებსა და ყრილობის დელეგატებს. ამასთანავე იგი აღნიშნავს, თუ საით უბირებდნენ წაჯავანას მემარჯვენე ჯგუფები ჩვენს პარტიასა და ჩვენს სახელმწიფოს, რომ, სუვერენიტეტისა და დამოუკიდებლობის ლოზუნგებით შენიღბული, ისინი ფაქტიურად ცდილობდნენ ჩამოეშორებინათ ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკა სოციალისტური თანამეგობრობისა და ვარშავის ხელშეკრულების მონაწილე სახელმწიფოებისათვის.

მოსკოვის ოქმი, რომელსაც ჩვენი პარტიის ხელმძღვანელობამ მოაწერა ხელი 26 აგვისტოს, შეიცავდა დებულებას ეგრეთწოდებული „ვისოჩანის ყრილობის“ ბათილობის შესახებ. ცნობილია, თუ რა ღებნეულად და რა „ფრთხილად“ ასრულებდა ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მაშინდელი პრეზიდიუმის ზოგიერთი წევრი ამ დებულებას, როგორ ცდილობდნენ ისინი გამოეჩინათ კომშტრმანი ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ახალ წევრთა კოოპტაციის დროს გასული წლის აგვისტოს დამლევს. მიუხედავად იმისა, რომ სლოვაკიის კომუნისტური პარტიის ყრილობა, რომელიც აგვისტოს დამლევს გაიხსნა ბრატისლავაში, თავდაპირველად აგრეთვე ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის 21 აგვისტოს გადაწყვეტილებისა და ნაციონალისტური და ანტისაბჭოთა ისტერიის გავლენის ქვეშ იყო, მან პრინციპული პოზიცია დაიკავა „ვისოჩანის ყრილობის“ მიმართ, უარყო იგი როგორც არალეგალური, ხოლო ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ეგრეთწოდებული ცენტრალური კომიტეტისა და მისი ახალი პრეზიდიუმის სლოვაკმა წევრებმა უარი თქვეს ამ ფუნქციებზე. სლოვაკიის კომპარტიის ყრილობის ეს პოზიცია მრავალი თვის განმავლობაში მემარჯვენე ძალების საძულველი კამპანიის საგანი იყო.

იმის გამო, რომ ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტს დღემდე არ დაუკავებია ამგარა პოზიცია ეგრეთწოდებული „ვისოჩანის ყრილობის“ მიმართ, ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმი რეკომენდაციას აძლევს ცენტრალური კომიტეტის ახალგაზდა პოლიტუმს მაკიოდ და საჯაროდ გამოაცხადოს „ვისოჩანის ყრილობას“. მემარჯვენე ჯგუფების ეს აქაც გამოაცხადოს არალეგალურად და პარტიის წესდების საწინააღმდეგოდ და მთელი პარტიის წინაშე ბალეშმბუნად გამოაცხადოს ამ „ყრილობის“ დოკუმენტები და შედეგები.

იმ დიდი ძალების შემდეგ, რომლებიც 1968 წლის აგვისტომ გამოიწვია, და იმ გაკვეთილის შემდეგ, საიდანაც დასკვნები უნდა გამოიტანათ ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ხელმძღვანელი, მოსაოდნელი იყო, რომ ჩვენი პარტია და სახელმწიფო ენერგიულად გაუსწორდებოდნენ ანტისოციალისტურ და მემარჯვენე ძალებს, რომ პარტია მთლიანად გამოიყენებდა თავის გავლენასა და თავის ხელმძღვანელ როლს, რომ იგი ხელში აიღებდა ინფორმაციის მასობრივ საშუალებებს და თავისი მოძღვრების პრინციპებიდან და მოსკოვის ოქმიდან გამომდინარე ვალდებულებათა შესაბამისად უზრუნველყოფდა ჩვენს პარტიასა და ჩვენს სახელმწიფოში სოციალისტური წესრიგის აღდგენის ღონისძიებათა განხორციელებას.

სამწუხაროდ, თვეები 1968 წლის აგვისტოდან 1969 წლის აპრილამდე აღსავსე იყო ქაოსით. კრიზისული პერიოდებით, რომელსაც შემდგომშიც განიცდიდა მთელი ჩვენი პარტია, ჩვენი საზოგადოება, მისი პოლიტიკა და ეკონომიკა, პარტიის წევრებისა და ჩვენი მოსახლეობის ფართო მასების აზრთაგნენ.

ამის ნამდვილი მიზეზი ის იყო, რომ პარტიის ხელმძღვანელობა, ისევე როგორც აგვისტომდე, კვლავ აბორიკიელებდა თავის ერთიანობას მოკლებულ, წინააღმდეგობებით აღსავსე, მერყევ და ოპორტუნისტულ პოლიტიკას, რომ მის ზოგიერთ წევრსა და მამინდელ პირველ მდივანს ვაჟკაცობა არ ეყოთ განსხორციელებინათ ქმედითი ღონისძიებანი მემარჯვენე და ოპორტუნისტული ძალების წინააღმდეგ პარტიაში და ანტისაბჭოური ძალების წინააღმდეგ საზოგადოებაში, ვაჟკაცობა და ენერგია არ ეყოთ გაკვლინა მოეხდინათ და ხელში ჩაგდებოდა ინფორმაციის მასობრივი საშუალებანი, გაენაგვარებინათ ანტისოციალისტური და მემარჯვენე ელემენტები პარტიასა და სახელმწიფოში და მათი უაღრესად ძლიერი პოზიციები.

მეტიც, ნაციონალისტური, ანტისაბჭოური ტალღით ატაცებული ეს ძალები იმ მემარჯვენე ძალების მფარველობით, რომლებიც მოკალათებული იყვნენ პარტიის ხელმძღვანელობაში, ცენტრალურ კომიტეტსა და სხვა პარტიულ, სახელმწიფო და სამეურნეო ორგანოებში, უფრო თამამდებოდნენ, ხელში იგდებდნენ ეკონომიური და სახელმწიფო ცხოვრების, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების, პროფკავშირული, კომკავშირული ორგანიზაციებისა და სახელმწიფო ხელისუფლების აპარატის მთელ უბნებს.

1968 წლის ნოემბერში განსხორციელდა ცდა ნოემბრის რეზოლუციის საფუძველზე შექმნილ ბაზა პარტიის გაერთიანებისათვის, მისი ხელმძღვანელი როლის განსხორციელებისა და პარტიისა და სახელმწიფოს მდგომარეობის კონსოლიდაციაზე გადასვლისათვის. ეს გადაწყვეტილება, ისევე როგორც მანამდე ბევრჯერ მოხდარა, კვლავ დაატორპედა და ჩაშალა ანტისოციალისტური და მემარჯვენე ძალების შეტევამ, როგორც ამაში დაგრწმუნდით კულმინაციურ ფაზებში, რომლებიც დაკავშირებულია სტუდენტთა გაფიცვასთან 1968 წლის ნოემბერში, როცა მოიწყო კამპანია ილუჩიდ სმრკოფსკის საქმის გამო, და პროფკავშირთა ყრილობაზე 1968 წლის დეკემბერში, შემდეგ კვლავ 1969 წლის იანვარში, თებერვალში და განსაკუთრებით მარტის დამლევს. პარტიის ხელმძღვანელობის მერყეობამ და უნიჭო წევრებმა მთელი პარტია, ჩვენი საზოგადოება და სახელმწიფოში ტრაგიკული სიტუაციის უფსკრულის პირას მიიყვანეს.

საჭიროა დაწვრილებითი ანალიზი გავუკეთოთ ამ ძალების, მათი შინაური და საზღვარგარეთული ცენტრების მოქმედებას, იმას, თუ რა კავშირი ჰქონდათ მემარჯვენე და ანტისოციალისტური ძალების ხელიკეთ ნაწილებს, უცხოთის ბურჟუაზიულ დაზვერვებს იმ წინასწარ განზრახულ გახლეჩვასთან, რომელიც მიმდინარეობდა ჩეხოსლოვაკიაში. ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიაში, ჩვენს პოლიტიკაში, ეკონომიკაში და ა. შ.

1968 წლის აგვისტოდან 1969 წლის აპრილამდე გასული რვა თვე, ამ მხრივ, უპრეცედენტოა სოციალისტურ ბანაკში. თუ 1968 წლის აგვისტომდე შეიძლებოდა ბევრი პოლიტიკური და საზოგადო მოღვაწის მიმართ გვეალაპარაკა გულუბრყვილ ო ბ ა ზ ე, ილუზიებზე, „ახალი მოდელის ძიებაზე“, 1968 წლის აგვისტოს შემდეგ საკვანძოდ არ არის. რომ ჩეხოსლოვაკიაში საქმე ეხებოდა ორგანიზებულ მემარჯვენე და კონტრრევოლუციურ კამპანიას ჩვენი პარტიისა და ჩვენი სახელმწიფოს მდგომარეობისათვის ძირის გამოსათხრელად.

ამ ვითარებაში პრინციპული შემობრუნება მოხდა მხოლოდ ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის აპრილის პლენუმის შემდეგ.

მარქსისტულ-ლენინური მოძღვრების პრინციპულ საფუძველზე ჩვენი პარტიის ერთიანობის აღდგენისათვის, აღნიშნა ამხ. გ. ჰუსაკმა, მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებათა რეალიზაციის დირექტივის შესაბამისად საჭიროა განვაგრძოთ ყოველდღიური ბრძოლა მემარჯვენე ოპორტუნისტული ძალების და მუხედლეულების წინააღმდეგ ჩვენს პარტიაში; საქმიანი არგუმენტებით გადმოვიბიროთ და დაგარწმუნოთ პარტიის მერყევი და დეზორიენტირებული პატიოსანი წევრები და გავწმინდოთ პარტია ამისგან, ვინც ჯიუტად ადგას არასწორ პოლიტიკურ და იდეოლოგიურ პოზიციებს ან მეტიც, ჯობეში უდგეს პარტიის წევრის ბილეთი და ამავე დროს აქტიურად იბრძვის მისი პროგრამისა და პოლიტიკური მიზნების წინააღმდეგ. დღეს ჩვენ წარმოვუდგინეთ ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურ კომიტეტს მთელი რიგი პროექტები ცენტრალური კომიტეტიდან იმ წინასწარ განზრახულ გახლეჩვასთან, რომელიც მიმდინარეობდა ჩეხოსლოვაკიაში. ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიაში, ჩვენს პოლიტიკაში, ეკონომიკაში და ა. შ.

1968 წლის აგვისტოდან 1969 წლის აპრილამდე გასული რვა თვე, ამ მხრივ, უპრეცედენტოა სოციალისტურ ბანაკში. თუ 1968 წლის აგვისტომდე შეიძლებოდა ბევრი პოლიტიკური და საზოგადო მოღვაწის მიმართ გვეალაპარაკა გულუბრყვილ ო ბ ა ზ ე, ილუზიებზე, „ახალი მოდელის ძიებაზე“, 1968 წლის აგვისტოს შემდეგ საკვანძოდ არ არის. რომ ჩეხოსლოვაკიაში საქმე ეხებოდა ორგანიზებულ მემარჯვენე და კონტრრევოლუციურ კამპანიას ჩვენი პარტიისა და ჩვენი სახელმწიფოს მდგომარეობისათვის ძირის გამოსათხრელად.

ამ ვითარებაში პრინციპული შემობრუნება მოხდა მხოლოდ ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის აპრილის პლენუმის შემდეგ.

მარქსისტულ-ლენინური მოძღვრების პრინციპულ საფუძველზე ჩვენი პარტიის ერთიანობის აღდგენისათვის, აღნიშნა ამხ. გ. ჰუსაკმა, მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებათა რეალიზაციის დირექტივის შესაბამისად საჭიროა განვაგრძოთ ყოველდღიური ბრძოლა მემარჯვენე ოპორტუნისტული ძალების და მუხედლეულების წინააღმდეგ ჩვენს პარტიაში; საქმიანი არგუმენტებით გადმოვიბიროთ და დაგარწმუნოთ პარტიის მერყევი და დეზორიენტირებული პატიოსანი წევრები და გავწმინდოთ პარტია ამისგან, ვინც ჯიუტად ადგას არასწორ პოლიტიკურ და იდეოლოგიურ პოზიციებს ან მეტიც, ჯობეში უდგეს პარტიის წევრის ბილეთი და ამავე დროს აქტიურად იბრძვის მისი პროგრამისა და პოლიტიკური მიზნების წინააღმდეგ. დღეს ჩვენ წარმოვუდგინეთ ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურ კომიტეტს მთელი რიგი პროექტები ცენტრალური კომიტეტიდან იმ წინასწარ განზრახულ გახლეჩვასთან, რომელიც მიმდინარეობდა ჩეხოსლოვაკიაში. ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიაში, ჩვენს პოლიტიკაში, ეკონომიკაში და ა. შ.

1968 წლის აგვისტოდან 1969 წლის აპრილამდე გასული რვა თვე, ამ მხრივ, უპრეცედენტოა სოციალისტურ ბანაკში. 1968 წლის აგვისტომდე შეიძლებოდა ბევრი პოლიტიკური და საზოგადო მოღვაწის მიმართ გვეალაპარაკა გულუბრყვილ ო ბ ა ზ ე, ილუზიებზე, „ახალი მოდელის ძიებაზე“, 1968 წლის აგვისტოს შემდეგ საკვანძოდ არ არის. რომ ჩეხოსლოვაკიაში საქმე ეხებოდა ორგანიზებულ მემარჯვენე და კონტრრევოლუციურ კამპანიას ჩვენი პარტიისა და ჩვენი სახელმწიფოს მდგომარეობისათვის ძირის გამოსათხრელად.

ამ ვითარებაში პრინციპული შემობრუნება მოხდა მხოლოდ ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის აპრილის პლენუმის შემდეგ.

რთული მუშაობა მოგვეელის კულტურულ ფრონტზეც, განსაკუთრებით, მეცნიერებისა და ხელოვნების დარგში. ეს დარგები ძალიან მოწამლული იყო ოპორტუნისტული ტენდენციებით. პარტიას არ შეუძლია გავლენას არ ახდენდეს ჩვენი საზოგადოების ესოდენ მნიშვნელოვანი უბნებზე. ჩვენ გვინდა მეტად გულისხმიერად, მაგრამ დიდი თანმიმდევრობით ვეჭიდეთ ამ დარგში დაგროვილ და მომწიფებულ პრობლემებს. დიდად დაინტერესებული ვართ, რომ ჩვენთან ითანამშრომლოს ყველა მიმართულების ინტელიგენციის დიდმა უმრავლესობამ, უსწორეს დრომდ პარტიული და მთავრობის ორგანოები უფრო საფუძვლიანად მოჰკიდებენ ხელს მეცნიერულ-კვლევითი დარგის პრობლემებსა და საკითხების მთელ კომპლექსს, რათა გადაწყვიტონ, თუ როგორ დანერგონ მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევები წარმოებაში და მოახმარონ ჩვენს სახალხო მეურნეობას. ამ პრობლემების საგულდაგულო ანალიზისა და დამუშავების შემდეგ გათვალისწინებული გვაქვს ეს თემატიკა ჩვენსახელეველად წარგუდგინოთ ცენტრალური კომიტეტის ერთ-ერთ პლენუმს.

ცენტრალური კომიტეტის უკანასკნელ პლენუმზე ჩვენ ვილაპარაკეთ ჩვენი სახალხო მეურნეობის მდგომარეობაზეც, მდგმარეობის გამოსწორების ზოგიერთ პრინციპსა და ღონისძიებაზე. ჩვენი საზღვარგარეთელი მტრები და შინაური ანტისოციალისტური და ოპორტუნისტული ძალები ზოგიერთ ჩვენს ეკონომიურ სიძნელეს იყენებენ პარტიისა და ჩვენი სოციალისტური წყობილების წინააღმდეგ. კარგად ცნობილია, რომ კრიზისული მომენტები ჩვენს ეკონომიკაში მკვეთრად გამოვლინდა უკვე 1961-1964 წლებში, და რომ მას შემდეგ ეს სიძნელენი, არსებითად, არ იყო დაძლეული. მარშან მემარჯვენე ოპორტუნისტთა ჯგუფებმა, ყოველივე სხვასთან ერთად, ისარგებლეს ეკონომიური პრობლემებით სახალხო მეურნეობის ხელმძღვანელობის მთელი სისტემის შესარყევად, პარტიის ხელმძღვანელი როლის შესასუსტებლად ეკონომიკაში. სახალხო მეურნეობის გეგმიან ხელმძღვანელობას ისინი რეფორმის სახით ცვლიდნენ ანარქიითა და თვითნებობით. ზარალი, რომელიც მათ ჩვენს ეკონომიკას მიაყენეს უკანასკნელი წელიწადნახევრის განმავლობაში, დღეს დემაგოგიურად სურთ დააბრალონ პარტიის ახალ ხელმძღვანელობას.

სტაბილიზაციის ღ ო ნ ისძიებებმა, რომლებიც მთავრობამ მიიღო მიმდინარე წლის მაისში, უკანასკნელი სამი თვის მანძილზე რამდენადმე გააუმჯობესეს ეკონომიური მაჩვენებლები. მაგრამ ძირითადი ნეგატიური ტენდენციები და დისპროპორციები სახალხო მეურნეობაში საბოლოოდ აღმოფხვრილი არ არის. ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმი სისტემატურად, თითქმის ყოველ სხდომაზე განიხილავს ეკონომიურ საკითხებს. ჩვენ დავასკვენით, რომ საჭიროა ფრიად არსებითად შეიცვალოს კადრები როგორც ფედერალურ მთავრობაში, ისე ეროვნულ მთავრობებში. რათა ახალმა ადამიანებმა პასუხსაგებ პოსტებზე, სამეურნეო თანამდებობებზე გაცილებით თანმიმდევრულად, ენერგიულად და მეტი პასუხისმგებლობით გადაჭრან ჩვენი ეკონომიური პრობლემები. ცენტრალურ კომიტეტს წარედგინა შესაბამისი პროექტები ცვლილებათა შესახებ ფედერალურ მთავრობასა და ჩეხიის სოციალისტური რესპუბლიკის მთავრობაში.

ჩვენ მოგველით, რომ ამ ცვლილებათა შედეგი იქნება. ჩვენი სახალხო მეურნეობის, ჩვენს სახელმწიფოში ეკონომიური ხელმძღვანელობის მთელი სტრუქტურის გეგმიანი ხელმძღვანელობის სრული კონცეფციის დაჩქარებული შემუშავება, 1970 წლის გეგმის დაჩქარებული შემუშავება, ხუთწლიანი გეგმის მომზადება და უწინარეს ყოვლისა ნაკლოვანებათა ენერგიულად აღმოფხვრა წარმოებაში, განაწილების სისტემაში, ყველა იმ წყაროს აქტივიზაცია, რომელებსაც ბევრ ადგილას არ იყენებენ.

მთელი მოცულობით თანმიმდევრულად აღვადგენთ პარტიის ხელმძღვანელ როლს სახალხო მეურნეობის დარგში, ვანვამტკიცებთ პარტიულ და სახელმწიფო დისციპლინას, ყოველნაირად დავუჭერთ მხარს მშრომელთა ინიციატივას. ჩვენ ვამზადებთ ჩვენი ეკონომიკის ანალიზს. ჩვენი ეკონომიური პოლიტიკის, ხელმძღვანელობის სისტემის კონცეფციას და ჩვენი სახალხო მეურნეობის კონსოლიდაციისა და განვითარების პერსპექტივას. ჩვენ ვვარაუდობთ, რომ ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმი შეძლებს მიმდინარე წლის დამლევს აღნიშნული საკითხების მთელი კომპლექსი განსახილველად წარუდგინოს ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურ კომიტეტს.

საბჭოთა არმიის მიერ ჩვენი ხალხების განთავისუფლებისა და ჩეხოსლოვაკიის სახელმწიფოს აღორძინების 25 წლისთავის საიუბილეო წელი, აღნიშნა დასასრულ ამხ. გ. ჰუსაკმა, ჩვენ დავწყვეთ სლოვაკიის ეროვნული აჯანყების 25 წლისთავის დღესასწაულით. გვინდა, რომ ჩვენმა ხალხმა ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის განთავისუფლება აღინიშნოს უკვე მწვიდ აბრეშუმიერში, ჩეხიისა და სლოვაკიის და ჩვენი ეროვნული უმცირესობების კონსოლიდირებულ სახელმწიფოში. ჩვენ ყველა პირობა გვაქვს იმისათვის, რომ დავძლიოთ პოლიტიკური და ეკონომიური სიძნელენი, უზრუნველყოთ ჩვენი სოციალისტური სახელმწიფოს განვითარება, ეროვნული ეკონომიური, კულტურული აყვავებისა და ჩვენი სოციალისტური დემოკრატიის განვითარების რეალური პერსპექტივა. ამ უანგოესი პერსპექტივის გზა გვიჩვენა ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებათა რეალიზაციის დირექტივამ. ამ გზას ვადგავართ ჩვენ ოთხი თვის განმავლობაში და დღეს მას კვლავ ხაზს ვუსვამთ და ვაკონკრეტებთ. საჭიროა, რომ პარტიამ როგორც ჩვენი საზოგადოების წამყვანმა ძალამ, როგორც მუშათა კლასის პარტიამ თავისი მუშაობით მთელ მშრომელ ხალხს უჩვენოს სიძნელეთა და პრობლემათა დაჩქარებული დაძლევის მაგალითი. ჩვენი საზოგადოებისა და ჩვენი სახელმწიფოს კონსოლიდაციისა და აყვავების ამ დიად საქმეში თანამშრომლობისათვის მოვუწოდებთ ჩვენ მუშებს, გლეხებსა და ინტელიგენციას, მოხუცებსა და ახალგაზრდებს, კომუნისტებსა და ყველა სხვა მოქალაქეს, ყველას, ვისთვისაც ძვირფასია ჩვენი ხალხების ბედი, ჩვენი ადამიანების სიცოცხლე.

დ. გ. მამაცაშვილი

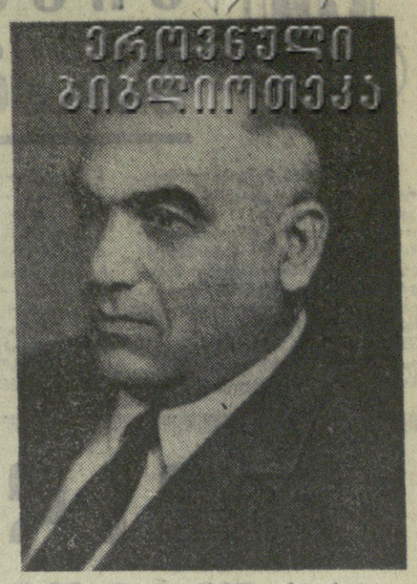

უეცრად გარდაიცვალა თვალსაჩინო პარტიული და სახელოთა მუშაკი, რესპუბლიკის მრეწველობისა და ამიერკავკასიის რკინიგზის ტრანსპორტის ერთ-ერთი ნიჭიერი ორგანიზატორი, სკკპ წევრი 1940 წლიდან, საქართველო ს სსრ დამსახურებული ინჟინერი, სამამული რკინიგზელი, საქართველოს სსრ ადგილობრივი მრეწველობის მინისტრის პირველი მოადგილე **დავით გიორგის-ძე მამაცაშვილი.**

უდროოდ გამოეთხოვა სიცოცხლ ე ს კაცი, რომლის დიდი შრომითი გზა უაღრესად მჭიდროდ იყო დაკავშირებული პარტიასთან და ხალხთან და ყოველთვის სამშობლოს უანგარო სამსახურის მკაფიო მაგალითს იძლეოდა.

დ. გ. მამაცაშვილი დაიბადა 1909 წელს აქსტაფაში რკინიგზის მოსამსახურის ოჯახში. საშუალო განათლების მიღების შემდეგ 1926 წელს მუშაობა დაიწყო თბილისში მონტიორად რკინიგზაზე. ერთი წლის შემდეგ შედის თბილისის რკინიგზის ტრანსპორტის ინჟინერთა ინსტიტუტში, რომელსაც 1932 წელს ამთავრებს. მას შემდეგ 22 წლის მანძილზე დ. გ. მამაცაშვილი მუშაობდა რკინიგზაზე, მან გაიარა ძნელი და სიმტკიცე გზა სოორთქმავლო დეპოს მემანქანიდან ამიერკავკასიის რკინიგზის უფროსამდე, სადაც განსაკუთრებით მკაფიოდ გამოვლინდა დაკვირვებული და ნებისყოფიანი ორგანიზატორის ნიჭი.

1954 წელს დ. გ. მამაცაშვილი აირჩიეს საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის მდივნად. 1955-1956 წლებში იგი არის საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე. შემდეგ პარტიამ იგი კვლავ გაგზავნა ამიერკავკასიის რკინიგზაზე, რომლის უფროსადაც 1961 წლამდე იმუშავა.

1962 წელს დ. გ. მამაცაშვილი დაინიშნა საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ. შემდეგ კი პირველ მოადგილედ.

1966 წლიდან სიცოცხლის უკანასკნელ დღეებამდე ამხ. მამაცაშვილი მუშაობდა საქართველოს სსრ ადგილობრივი მრეწველობის მინისტრად პირველ მოადგილედ.

დ. გ. მამაცაშვილი დიდი ავტორიტეტით სარგებლობდა იმათ შორის, ვისთანაც მუშაობდა და ჰქონდა ურთიერთობა. პრინციპული, ობიექტური, მომთხოვნი თავისთავისა და ამხანაგებისადმი, იგი უაღრესად აქტიურ მონაწილეობას იღებდა რესპუბლიკის პარტიულ, სამეურნეო და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში.

დ. გ. მამაცაშვილი არაერთგზის ყოფილა არჩეული საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის წევრად, რესუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატად, საქართველოს პროფსაბჭოს პრეზიდიუმის წევრად და თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს დეპუტატად.

კომუნისტურმა პარტიამ და საბჭოთა მთავრობამ დიდად დააფასეს დ. გ. მამაცაშვილის დამსახურება სამშობლოს წინაშე. იგი დაჯილდოებულ იყო ლენინის ორდენით, ორი შრომის წითელი დროშის ორდენით, ორი „საპატიო ნიშნის“ ორდენითა და სამი მედლით.

პრინციპული კომუნისტის, თავმდაბალი, კეთილი და შრომისმოყვარე, გულისხმიერი და ყურადღებიანი ადამიანის დავით გიორგის-ძე მამაცაშვილის ნათელი სახე მარად დარჩება ყველა მისი ამხანაგისა და მეგობრის მეხსიერებაში.

ვ. ა. მჟავანაძე, პ. ა. როდიონოვი, დ. გ. სტურუა, რ. ი. ფრუნიძე, გ. ი. ჩოგოვაძე, გ. ს. ძოწენიძე, შ. ი. ჭანუყვაძე, გ. დ. ჯავახიშვილი, ა. ნ. ინაური, შ. დ. კიკნაძე, მ. ი. კუჭავა, ო. ი. ლოლაშვილი, ნ. გ. გომელაური, ზ. გ. გელდიაშვილი, ა. მ. ლაბახუა, ვ. მ. სირაძე, ე. მ. ჯაფარიძე, მ. მ. ლელაშვილი, ზ. ა. კვაბაძე, ვ. ა. ჩოფიკაშვილი, შ. ე. ბუხრაშვილი, შ. მ. კულულაშვილი, რ. ვ. მეტრეველი, ბ. ი. ქადაგიძე, ი. ბ. ჭარუმიძე, ტ. დ. ბენდუქიძე, დ. გ. აბუთიძე, ვ. ვ. ყიფიანი, დ. ზ. კიტიაშვილი.

საქართველოს სსრ ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს აპარატის მუშაკები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ უდროოდ გარდაიცვალა თვალსაჩინო პარტიული და სახელოთა მუშაკი, საქართველოს სსრ ადგილობრივი მრეწველობის მინისტრის პირველი მოადგილე

დავით გიორგის-ძე მამაცაშვილი

და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

**ამიერკავკასიის რკინიგზის ხელმძღვანელობა და რკინიგზელთა პროფკ

სიმპოზიუმის შედეგები შეაჯამა

30 სექტემბერს მუშაობა დაამთავრა მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგების სპეციალისტთა VI საერთაშორისო სიმპოზიუმმა. დასკვნით სხდომაზე გამოვიდნენ ამ წარმომადგენლობითი ინტერნაციონალური შეხვედრის მონაწილე ქვეყნების დელეგაციების ხელმძღვანელები: ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკისა — ბ. პრუმოვი, უნგრეთის სახალხო რესპუბლიკისა — მ. მედრი, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკისა — ზ. ნიჩი, მონღოლეთის სახალხო რესპუბლიკისა — ც. ოქორუუშ, პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკისა — მ. ბარბაციკი, რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკისა—პ. ბუზოიანუ, ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკისა — ს. ბრაჯე